

Tervise- ja tööministri 18. veebruari 2021. a määruse nr 4 „Töökeskonna andmekogu
põhimäärus“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri
Lisa

Kooskõlastustabel

	Kommentaar/märkus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kommentaar
1.	Maksu- ja Tolliamet	
1.1	Tööinspeksioon on Maksu- ja Tolliametile selgitanud, et mitteresidentsuse andmeid soovitakse kasutada nii riikliku järelevalve tegemiseks tööalaste õigusaktide täitmise üle, kui ka töövaidluskomisjoni menetluses. Töövaidluse lahendamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga täiendatakse maksukorralduse seaduse paragrahvi 29 uue punktiga 18², mille kohaselt võib maksuhaldur avaldada maksusaladust sisaldavat teavet töövaidluskomisjonile töötaja ja mitteresidendist tööandjana registreeritud tööandja vahelise töövaidluse lahendamiseks (eelnõu § punkt 3). Teeme ettepaneku lisada käesoleva muutmise määruse eelnõu seletuskirja viide ka maksukorralduse seaduse § 29 uuele punktile 18², mis annab edaspidi Tööinspeksioonile õigusliku aluse mitteresidentide andmete saamiseks töövaidluskomisjoni menetluses.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud viitega.
1.2	Eelnõu punkti 3 kohaselt täiendatakse § 17 lõiget järgmises sõnastuses: „17) maksukohustuslaste register – mitteresidentsuse andmed“. Palume andmete koosseisu täpsustada, kuna viide mitteresidentsuse andmetele on liiga üldine.	Arvestatud. Eelnõud on täiendatud ning seletuskirja on lisatud täpsed andmed, mida edastatakse.
2.	Tööinspeksioon	

2.1	Eelnõu § 1 punktiga 13 täiendatakse põhimääruse § 17 lõiget 1 punktidega 17–21. Põhimääruse § 17 lõike 1 punktiga 17 lisatakse andmekogu andmeandjate hulka maksukohustuslaste register mitteresidentsuse andmete saamiseks. Eelnõu seletuskirja kohaselt on täiendus kooskõlas maksukorralduse seaduse (MKS) § 29 punktiga 18, mille kohaselt võib maksuhaldur avaldada maksusaladust sisaldavat teavet TI-le riikliku järelevalve tegemiseks tööalaste õigusaktide täitmise üle. Juhime tähelepanu, et töövaidluse lahendamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (EIS nr 25-1141) § 2 punktiga 3 kavandatakse muuta MKS § 29, täiendades seda muu hulgas punktiga 18², mille kohaselt võib maksuhaldur avaldada maksusaladust sisalduvat teavet töövaidluskomisjonile (TVK) töötaja ja mitteresidendist tööandjana registreeritud tööandja vahelise töövaidluse lahendamiseks. Nimetatud põhimääruse muudatus on seega vajalik mitte üksnes riikliku järelevalve tegemiseks, vaid ka TVK-le töövaidluse tõhusamaks lahendamiseks, kui tööandjaks on mitteresidendist tööandja. MKS § 29 p 18 annab praegu maksuhaldurile õiguse anda maksusaladust sisalduvat teavet TI-le riiklikuks järelevalveks tööalaste õigusaktide täitmise üle, kuid töövaidluse lahendamise puhul ei ole tegemist riikliku järelevalvega ning viidatud säte ei võimalda mitteresidendi andmeid TVK-le avaldada. Palume eelnõu seletuskirja selles osas täiendada.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
2.2	Põhimääruse § 17 lõike 1 punktiga 21 lisatakse andmekogu andmeandjate hulka ka välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogu	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud. ELTTS-i muudatused viiakse sisse menetluses oleva töötervishoiu ja tööohutuse seaduse jt seaduste muutmise seaduse eelnõuga.

	välismaalase Eestis töötamisega seotud andmete saamiseks. Eelnõu seletuskirjas esitatud selgituse kohaselt kantakse töökeskkonna andmekogusse välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogu põhimääruse § 7 punktides 1–4 ja 9, § 8 lõike 1 punktides 1–4, § 8 lõike 2 punktides 1–5, § 8 lõike 3 punktides 1–3, § 8 lõike 5, § 9 punktides 1, 2 ja 4, § 10 punktides 1–3, 5, 7 ja 8 ning § 11 punktides 7 ja 8 nimetatud andmed. TI tegi töötervishoiu ja tööohutuse seaduse, Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduse (ELTTS) ning maksukorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõule (EIS nr 25-1220) 28.11.2025 antud arvamuses nr 1.1-7/2209-3 (punkt 11.2.) ettepaneku muuta ELTTS-i, nähes selles ette TI-le õiguse saada teavet ka lähetatud töötajate kodakondsuse kohta. Kui see ettepanek leiab heakskiitu, tekib edaspidi alus kanda töökeskkonna andmekogusse ka Eestisse lähetatud välismaalase kodakondsuse andmeid (välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogu põhimääruse § 7 p 7).	
3.	Sotsiaalministeerium	
3.1	Juhime tähelepanu, et Tervisekassa töövõimetushüvitiste teenuse vaates ei ole vastav soov ega kavandatav muudatus seni meiega ega Tervisekassaga arutelul olnud. Samuti ei selgu eelnõust ega seletuskirjast, milliseid konkreetseid andmevälju soovitakse edaspidi Tervisekassa andmekogust saada. Mõiste „töövõimetuslehe andmed“ on sisuliselt väga lai ning ei võimalda hinnata muudatuse tehnilist teostatavust ega andmete edastamise ulatust. Andmete edastamine peab olema kooskõlas isikuandmete kaitse	Selgitatud. Seletuskirja on täiendatud täpsete päringu andmetega. Tervisekassaga on kirjeldatud andmevahetuse jaoks olemas kehtiv andmevahetusleping. Tööinspeksioon kasutab andmete pärimiseks teenust kirst.tvl_loetelu2. Päringu sisu, sisend ja väljund on kirjeldatud andmevahetuslepingu lisas 2. Andmevahetuseks tarvilik IT-arendus on juba teostatud ning lisaressursse ei vaja. Seletuskirja vigane viide on parandatud.

	üldmääruse (GDPR) ja isikuandmete kaitse seaduse nõuetega, sealhulgas minimaalsuse ja eesmärgipõhisuse põhimõttega. Kui kavandatav muudatus toob kaasa täiendavate terviseandmete edastamise Tervisekassa andmekogust Töokeskkonna andmekogusse, tuleb iga lisavälja kasutuseesmärk selgelt määratleda ning tagada kooskõla õigusaktiga pandud ülesande täitmiseks ning GDPR-iga. Sealjuures on eelnõu seletuskirjas (lk 5) ebaõigesti viidatud kooskõlale Tervise infosüsteemi põhimäärusega, kuivõrd planeeritav muudatus puudutab Tervisekassa andmekogu andmeid, mitte Tervise infosüsteemi. Enne eelnõuga edasiliikumist tuleb täpsustada soovitavad andmeväljad ning arutada muudatuse tehnilisi ja õiguslikke eeldusi, sealhulgas ajakava ja kavandatud ressursse. Palume suunata edasine arutelu vastavasse tööformaati (kohtumine Tervisekassa töövõimetushüvitiste teenuse tiimi ning TEHIKuga), et selgitada ootused ja võimalused enne regulatsiooni kehtestamist.	
4.	Rahandusministeerium	
4.1	Eelnõu § 1 punktiga 13 lisatava § 17 lg 1 punkti 20 osas palume sõnastust täpsustada järgmiselt. Palume asendada „e-riigikassa“ „e-riigikassa infosüsteemiga“. Lisaks palume täpsustada sõnastust, et oleks selge, et andmeid saadakse Tööinspektsiooni väärteloasjadega seonduvalt. Palume samuti kaaluda, kas lisaks sunniraha laekumise andmetele võib olla vajadus esitada andmeid ka asendustäitmise ning väärteloamenetluse kulude hüvitamiseks sissenõutavate summade laekumise kohta. Palume vajadusel sõnastus vastavalt üle vaadata.	Arvestatud. Eelnõud ja seletuskirja on täiendatud. TI ei ole teadaolevalt seni asendustäitmisi läbi viinud, aga välistada seda vajadust tulevikus ei saa. Kehtiv põhimäärus asendustäitmise kulude andmeid andmekogusse kantavate andmete hulgas ei näe ette. Samuti ei sisalda põhimäärus väärteloamenetluse kulude hüvitamiseks sissenõutavate summade andmeid (põhimääruse 2. peatükk). Hetkel pole vajadust esitada andmeid sissenõutavate summade laekumise kohta.
4.2	Eelnõu seletuskirja punktis 5 palume välja tuua, milliste asutuste	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.

	eelarvetes, mis summas, mis perioodiks on kulud kavandatud. Kui lisakulusid riigile ei kaasne, siis ka see võiks olla välja toodud.	
5.	Andmekaitse Inspeksioon	
5.1	Eelnõu § 1 punktiga 1 muudetakse põhimääruse § 1 lõiget 3, mis loetleb need Tööinspeksiooni ülesanded, milleks andmekogu andmeid kasutatakse. Muudatusega muudetakse lõike 3 sõnastust ning loetelu asendatakse tekstiga, mille kohaselt töötleb Tööinspeksioon andmekogu andmeid õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmiseks. Seletuskirjas on selgitatud, et võrreldes kehtiva õigusega ei sätestata enam loetelu, milliste andmete töötlemiseks Tööinspeksioon andmekogu kasutab, vaid muudatus tagab üheselt mõistetavuse, et andmeid töödeldakse vaid õigusaktides põhjendatud ulatusel ja viisil, sh hoides ära vajaduse põhimäärust iga kord muuta, kui Tööinspeksioonile lisandub uus seadusest tulenev ülesanne või andmetöötluskoostus. Sealjuures on seletuskirjas selgitatud, et sätte sõnastamisel on lähtutud isikuandmete kaitse üldmäärusest (IKÜM) ja riigisisestest õigusaktidest. IKÜM artikkel 6 näeb ette, et isikuandmete töötlemine on seaduslik, kui see on vajalik vastutava töötleja juriidilise kohustuse täitmiseks. Andmekaitse Inspeksioon on andmekogude juhendi 1 peatükis 2.1.1 selgitanud, et andmekogu eesmärk peab olema seaduses sätestatud, sest see ongi volitusnormi tuum. Vajalik ei ole andmekogu täpse nime seaduses sätestamine (see võib tulla ka põhimäärusest). Kuid hädavajalik on, et volitusnorm annaks vastuse küsimusele, millisel eesmärgil, milliste ülesannete täitmiseks andmekogu luuakse. Ilma selleta on raskendatud kontroll andmekogu	Arvestatud. Lõiget ei sõnastata ringi, jääb hetkel kehtiv kuju. Vajalikud TTOS muudatused tehakse järgmiste TTOS muudatustega koos. TTOS § 24¹ (lõikeid 1, 3, 4 ja 6) on kavas muuta seoses palkade läbipaistvuse direktiivi ülevõtmisega 7.06.2026 (Soolise võrdõiguslikkuse seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus eelnõu – avalikustamata versioon). See tähendab ka andmekogus töödeldavate andmete lisandumist. Samuti on kooskõlastamiseks ja arvamuse andmiseks saadetud TTOS-i muutmise seaduse eelnõu, mille § 1 p-ga 3 plaanitakse teha järgmine muudatus: paragrahvi 24¹ lõiget 3 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses: „7) andmed töötaja tervisekontrolli otsuste kohta.“ See tähendab samuti andmekogus andmete koosseisu täiendamist. Samale eelnõule lisatud rakendusaktide muutmise eelnõus muudetakse ka töökeskkonna andmekogu põhimäärust.

pidamise õiguspärasuse ja isikuandmete töötlemise ulatuse üle. Samuti on Justiits- ja Digiministeerium on oma juhises andmekogude reguleerimise kohta eelnõudes märkinud, et andmekogude puhul tuleb seaduses sätestada, millisel eesmärgil ja millise ülesande täitmiseks andmeid töödeldakse – andmekogu peetakse seadusest tuleneva ülesande täitmise lihtsustamiseks. Töökeskonna andmekogu asutamist lubav volitusnorm on toodud töötervishoiu ja tööohutuse seaduses (TTOS). TTOS § 24¹ lõike 1 järgi on töökeskonna andmekogu eesmärk edendada tööohutust, võimaldades Tööinspeksioonil töödelda töötervishoiu ja tööohutusega seotud andmeid ettevõtte töökeskonna hindamiseks, ennetus- ja järelevalvetegevuse planeerimiseks ja teostamiseks ning töövaidluste ja lepituste menetlemiseks. Tööandjatel ja töötajatel võimaldab andmekogu töötervishoiu ja töökohustustega seotud õigusi kasutada ja kohustusi täita. Seega tohib andmekogu andmeid kasutada üksnes nende ülesannete täitmiseks, mis on kooskõlas volitusnormis toodud andmekogu eesmärgiga. Andmekogu põhimääruse § 1 lõiked 3 ja 4 omakorda loetlebki need tegevused, milleks Tööinspeksioon ja tööandjad andmekogu andmeid tohivad kasutada. Samas on kaheldav, kas kõik eelnimetatud lõigetes loetletud tegevused on kooskõlas andmekogu asutamist lubavas volitusnormis toodud andmekogu eesmärgiga (nt puudub selge alus andmekogu andmete kasutamiseks statistika ja analüüside tegemiseks) ehk põhimääruse kui madalama taseme õigusaktiga on laiendatud seaduses toodud andmekogu kasutamise eesmärki. Lisaks peame siinjuures vajalikuks	
---	--

	rõhutada, et IKÜM üheks aluspõhimõtteks isikuandmete töötlemisel on andmetöötluse läbipaistvus. Andmekogude kontekstis ongi Andmekaitse Inspeksiooni eesmärk alati püüelda selle poole, et andmekogu reguleerivaid sätteid lugedes oleks lihtsalt, kiirelt ja üheselt võimalik aru saada, milliseid andmeid kogutakse, miks ja kuhu neid kogutakse ning kellega jagatakse. Just andmekogu põhimääruse eesmärk ongi luua siin selgust ja läbipaistvust, mis omakorda tähendab, et kui andmekogus toimuv andmetöötluses toimuvad muudatused, siis tuleb muuta ka põhimäärust, et oleks tagatud õiglane ja läbipaistev andmetöötlus. Inspeksioon ei saa nõustuda seletuskirjas tooduga, mille kohaselt peaks selge loetelu asendamine üldise sättega tagama üheselt mõistetavuse, selgitades sealjuures, et sätte sõnastamisel on lähtutud IKÜM-st. Õigeks ei saa pidada olukorda, kus põhimääruse lugeja, sh andmesubjekt, selleks, et aru saada, millisel eesmärgil ja milliste ülesannete täitmiseks andmeid andmekogus töödeldakse, peaks ise hakkama välja selgitama erinevates õigusaktides toodud ülesandeid, mille täitmiseks Tööinspeksioon andmekogu andmeid on õigustatud töötlemas. Soovitame veel kord kaaluda, kui võrd plaanitav muudatus tagab õiglase ja läbipaistva andmetöötluse.	
5.2	Eelnõu § 1 punktiga 11 täiendatakse põhimääruse § 17 lõike 1 punkti 6 selliselt, et rahvastikuregister andmeandjana edastab töökeskkonna andmekogusse andmeid seotud isikute kohta. Seletuskirjas toodud selgituste järgi on Tööinspeksioonil juba praegu juurdepääs seotud isikute, s.t esindatavate andmete ning muudatus peaks aitama	Arvestatud. Eelnõud ja seletuskirja on täiendatud. Eelnõus on mõeldud seadusest tulenevaid esindusõigusi. Rahvastikuregistri seaduse kohaselt kantakse rahvastikuregistrisse nii hooldusõiguse andmed kui eestkoste andmed (RRS § 21 lg 1 p-d 11 ja 12).

	parandada õigusselgust. Tegelikult jääb aga selgusetuks, milliseid andmeid ja kelle kohta rahvastikuregistrist töökeskkonna andmekogusse edastatakse. Palume põhimäärust selles osas täpsustada.	
5.3	Eelnõu § 1 punktiga 14 täiendatakse põhimääruse § 17 lõikega 3, millega sätestatakse, et andmevahetus teiste andmekogudega võib toimuda ka muul andmekogu vastutavate töötajate vahel kokkulepitud elektroonilist teabevahetust võimaldaval viisil. Juhime tähelepanu, et AvTS § 43 ⁹ lõike 5 kohaselt saab andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega ja riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude vahel toimuda üksnes läbi riigi infosüsteemi andmevahetuskihi ehk üle X-tee. Muid võimalusi AvTS ette ei näe.	Arvestatud. Eelnõust on eemaldatud muud infovahetuse võimalused peale X-tee.
5.4	Lisaks juhime tähelepanu andmekogus andmete säilitamise tähtaegadele. TTOS § 24 ¹ lõikes 4 on sätestatud andmekogusse kantud andmete konkreetset säilitamise tähtajad ning puudub volitusnorm, mis lubab põhimääruses andmete säilitamise tähtaegu täpsustada ehk kehtestada lühemaid tähtaegu. Samas näiteks põhimääruse § 20 lõige 6 näeb ette, et õnnetuse andmeid säilitatakse 10 aastat, kuid TTOS § 24 ¹ lõike 4 punkti 3 järgi tuleb õnnetuse andmeid säilitada 55 aastat. Samuti näeb põhimäärus ette, et kaebuste ja vihjete andmeid säilitatakse kolm aasta ning nõusoleku taotluse andmeid viis aastat, kuid TTOS § 24 ¹ lõikes 4 eelnimetatud andmete säilitamise tähtaegu ei sisalda. Samas võib eeldada, et nii kaebused, vihjed kui ka nõusoleku taotlused sisaldavad isikuandmeid. Kuna isikuandmete töötlemine (sh isikuandmete salvestamine andmekogus) kujutab endast põhiõiguste ja -vabaduste	Arvestatud. Eelnõu on täiendatud - põhimääruse paragrahvi 21 lõige 3 sõnastatakse „Andmed, mis ei ole Rahvusarhiivile üle antud, hävitatakse nende säilitustähtaja möödumisel. Vajalikud TTOS muudatused säilitustähtaegade ning töödeldavate andmeliikide osas tehakse esimese võimaliku TTOS muutmise käigus.

	riivet, mõjutades nii pere- ja eraelu puutumatust kui ka informatsioonilise eneseteostuse vabadust, siis põhiseadusest tulenevalt peab põhiõigusi puudutavates küsimustes kõik olulised otsused langetama seadusandja. See aga tähendab, et ka kõik andmekogu puudutavad olulised küsimused, milleks kindlasti on andmekogu pidamise eesmärk, töödeldavate isikuandmete liigid, andmete säilitamise tähtajad, peavad olema reguleeritud seaduse tasandil. Sealjuures, mida intensiivsemalt isiku põhiõigusi riivatakse (nt mida tundlikumad on andmed), seda täpsem peab olema selleks riiveks alust andev regulatsioon. Soovitame edaspidi TTOS muutmisel vaadata üle andmekogusse kogutavate andmete säilitamise tähtajad ning sõnastada volitusnorm selliselt, et seaduse tasandil oleks sätestatud kas andmete säilitamise konkreetsed tähtajad või siis andmete säilitamise maksimaalne tähtaeg koos volitusega kehtestada andmekogu põhimääruses lühemaid tähtaegu. Siinkohal on oluline silmas pidada, et kui andmete maksimaalne säilitustähtaeg on näiteks viis aastat, siis tuleb andmed tähtaja möödumisel koheselt (mitte esimesel võimalusel, vaid järgmisel päeval) kustutada. Andmete kustutamata jätmine pärast tähtaja saabumist tähendab nende edasist töötlemist, kuid seda juba ilma õigusliku alusega. Näiteks näeb töökeskkonna andmekogu põhimääruse § 21 lõige 3 ette, et andmed, mida ei anta üle Rahvusarhiivile, hävitatakse nende säilitustähtaja möödumisel järgneva kalendriaasta jooksul. Samas TTOS § 24¹ sellist üle tähtaja säilitamist ette ei näe.	
6.	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	
6.1	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda tänab võimaluse eest avaldada arvamust	Teadmiseks võetud.

	tervise- ja tööministri 18. veebruari 2021. a määruse nr 4 „Töökeskonna andmekogu põhimäärus“ muutmise määruse eelnõu kohta. Annan teada, et Kaubanduskojal ei ole eelnõu kohta kommentaare.	
7.	Riigi Infosüsteemide Amet	
7.1	Andmekogu põhimäärus peab sisaldama ammendavat loetelu andmekogusse kantavatest andmetest. Seega pole aktsepteeritav, et põhimääruses on sätted, mille kohaselt kantakse andmekogusse andmed kellegi või millegi kohta, kuid ei selgu millised andmed, nagu on eelnõu § 1 punktis 13: a. „andmed ehitatava ehitise, ehitustööde, nende tellija ja ehitustöid tegevate alltöövõtjate ning ehitusplatsil viibivate isikute kohta“; b. „andmed tervishoiuteenuse osutaja ja nende tegevuslubade kohta“; c. „andmed sunniraha ja väärteomenetluses tasutud rahatrahvide laekumise kohta“; d. „välismaalase Eestis töötamisega seotud andmed“. Palume eelnõud täiendada konkreetsete andmekogusse kantavate andmetega.	Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja on täiendatud.
7.2	Eelnõu § 1 punktiga 14 täiendatakse põhimääruse § 17 lõikega 3 järgmises sõnastuses: „Andmevahetus teiste andmekogudega toimub avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punktis 5 nimetatud andmevahetuskihi kaudu või muul andmekogude vastutavate töötajate vahel kokkulepitud elektroonilist teabevahetust võimaldaval viisil.“ Juhime tähelepanu, et avaliku teabe seaduse (AvTS) § 439 lõike 5 kohaselt toimub andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega ja riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude vahel läbi riigi infosüsteemi andmevahetuskihi. See tähendab, et andmevahetus „muul andmekogude vastutavate	Arvestatud. Eelnõust on nimetatud säte eemaldatud.

	töötajate vahel kokkulepitud elektroonilist teabevahetust võimaldaval viisil“ ei ole lubatud. Palume lauseosa „või muul andmekogude vastutavate töötajate vahel kokkulepitud elektroonilist teabevahetust võimaldaval viisil“ kõnealusest sättest eelnõust eemaldada.	
7.3	Palume andmekogu tehniline dokumentatsioon AvTS § 43 ³ lõikes 3 ja Vabariigi Valitsuse 28.02.2008 määruses nr 58 „Riigi infosüsteemi haldussüsteem“ sätestatud korras koostööstada RIHAs.	Selgitatud. Tööinspeksioon, kes on vastutav töötaja, tegeleb koostööstamisega.
8.	Justiits- ja Digiministeerium	
8.1	Nimetatud andmekogu seaduse tasandi regulatsioon on ette nähtud töötajate ja tööhutuse seaduse (TTOS) §-s 24 ¹ . Juhime tähelepanu, et andmekogu seaduse tasandi regulatsioon ei vasta isikuandmete ja avaliku teabe töötlemise reeglitele ning palume TTOS §-s 24 ¹ teha järgmised muudatused, mis on võimalik teha töötajate ja tööhutuse seaduse, Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduse ning maksukorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu raames, mis on läbinud esimese koostööstusringi.	Arvestatud. Plaanime järgmiste TTOS muudatuste käigus vajalikud täiendused sisse viia.
8.2	TTOS § 24 ¹ lõike 1 kohaselt võimaldab andmekogu muu hulgas tööandjatel ja töötajatel töötajate ja tööhutusega seotud õigusi kasutada ja kohustusi täita. Andmekogu asutatakse seadusest tulenevate ülesannete täitmise lihtsustamiseks ning andmekogu vastutavaks töötajaks või kaasvastutavateks töötajateks on vastavalt need asutused/ettevõtjad, kelle kohustuste täitmise lihtsustamiseks andmekogu loodud on. Palume lõike 1 valguses läbi mõelda, kas muutmist vajab andmekogu vastutava töötaja määramise säte seaduses (lg 2), kuna hetkel on andmekogu	Selgitatud. Meie hinnangul on piisav vastutava töötajana jätta ainult Tööinspeksioon. AvTS § 43 ⁴ lg 1 sätestab, et andmekogu vastutav töötaja (haldaja) on riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, muu avalik-õiguslik juriidiline isik või avalikke ülesandeid täitev eraõiguslik isik, kes korraldab andmekogu kasutusele võtmist, teenuste ja andmete haldamist. Andmekogu vastutav töötaja vastutab andmekogu haldamise seaduslikkuse ja andmekogu arendamise eest. Seega ei võimalda see säte käsitada tööandjat andmekogu vastutava töötajana. Tööandjad võivad olla küll oma töötajate isikuandmete vastutavad töötajad, kuid see ei kuulu selle määruse alla.

	vastutavaks töötlejaks üksnes Tööinspektsioon. Soovitame lõikes 1 seega lahti kirjutada täpsed kohustused, mille täitmiseks andmekogu asutatud on, kuna see võimaldab tuvastada, kellele on seadusega vastavad kohustused pandud.	
8.3	TTOS § 24¹ lõikes 3 on loetletud andmekogus töödeldavad andmed. Juhime tähelepanu, et seaduse tasandil tuleb välja tuua töödeldavate isikuandmete kategooriad. Hetkel nähtub seaduse tasandi regulatsioonist, et andmekogus töödeldakse üksnes isiku üldandmeid. Põhimääruse § 6 näeb ette, et andmekogus töödeldakse andmeid füüsilise isiku identifitseerimiseks, volituste andmeid jne. Kuna põhimääruses peab olema välja toodud täpne andmekoosseis, siis palume lahti kirjutada, milliseid isikuandmeid üldandmetest andmekogus töödeldakse. Juhime tähelepanu, et isiku üldandmed on kinnine loetelu, kuhu kuuluvad nimi, isikukood, sugu, kodakondsus, kontakt, sh aadress, emakeel. Põhimääruse põhjal on selge, et andmekogus ei töödelda üksnes isiku üldandmeid, näiteks põhimääruse §-s 8 on loetletud ametikoht või seos menetlusosalisega või roll menetluses, menetlusosalise või menetlusega soetud isiku poolt esitatud andmed. Põhimääruse §-s 11 on toodud kannatanu isikuandmed, sealhulgas sugu, vanus ja kontaktandmed - sõna „sealhulgas“ jätab loetelu lahtiseks, seega ei ole võimalik tuvastada, mis andmeid töödeldakse -, kannatanu ametinimetus, vigastuse liik jne. Eelkirjeldatud isikuandmed ei kuulu isiku üldandmete kategooria alla, seega palume	Arvestatud. TTOS § 24¹ lõiget 3 täiendatakse töödeldavate isikuandmete kategooriatega.

	seaduse tasandi regulatsiooni isikuandmete kategooriatega täiendades kaardistada ära, milliste kategooriate isikuandmeid andmekogus töödeldakse.	
8.4	TTOS § 24¹ lg 5 näeb ette põhimääruse volitusnormi ja selle raamid. Kuna andmekogu on seaduse tasandi regulatsiooni kehtestamisega juba asutatud, ei saa andmekogu asutamist edasi delegeerida, seega tuleb volitusnormist välja jätta asutamine. Lisaks sellele juhime tähelepanu, et volitusnormis tuleb ette näha võimalus kehtestada põhimääruses täpne andmekoosseis (mitte täpsem) ning täpsed säilitusajad. Samuti tuleb põhimääruse § 1 lõikes 1 teha vastav muudatus, kuna säte näeb ette, et andmekogu on „seaduse alusel asutatud“.	Arvestatud. TTOS eelnõusse on vastav muudatus lisatud. Põhimääruse § 1 lõikesse 1 on muudatus tehtud.
8.5	TTOS § 24¹ lõike 6 kohaselt ei ole töökeskkonna andmekogu andmed avalikud. Juhime tähelepanu, et avaliku teabe seaduse (AvTS) kohaselt on kogu teave avalik, kuni selle suhtes ei ole kehtestatud juurdepääsupiirangut. Juurdepääsupiirangu alused on sätestatud AvTS §-s 35. Kui andmekogus sisalduv teave on tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks AvTS § 35 alusel, siis puudub vajadus seda eriseaduses uuesti korrata. Üldjuhul ei vaja kogu andmekogus olev teave kaitset, vaid üksnes osa sellest. Avalik teave saab avalik olla kas aktiivselt või passiivselt. Passiivselt on avalik teave avalik, kui sellele võimaldatakse juurdepääsu teabenõude korras, aktiivselt juhul, kui teave on tehtud üldsusele kättesaadavaks. Palume täpsustada, millise juurdepääsu piirangu alusel on tunnistatud andmekogus olev kogu teave asutusesiseseks kasutamiseks.	Arvestatud. Eemaldame TTOS 24¹ lg 6. Andmed, mis peavad olema AK, kehtestame AvTS alusel AK-ks.

8.6	Eelnõuga muudetakse põhimääruse § 1 lõiget 3, mille kohaselt Tööinspeksioon töötleb andmekogu andmeid Tööinspeksioonile õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmiseks. Juhime tähelepanu, et selline säte ei võimalda aru saada, milliste kohustuste täitmise lihtsustamiseks andmekogu loodud on. Seletuskirja kohaselt on kõnealust sätet muudetud just selleks, et igakordselt ei peaks põhimäärust muutma. Seletuskirja kohaselt tagab muudatus üheselt mõistetavuse, et Tööinspeksioon töötleb andmeid vaid õigusaktides põhjendatud ulatusel ja viisil, sh hoides ära vajaduse põhimäärust iga kord muuta, kui Tööinspeksioonile lisandub uus seadusest tulenev ülesanne või andmetöötluskohustus. Juhime tähelepanu, et iga seaduses sätestatud kohustusega kaasneb mingi andmetöötlus, seega peaks olema võimalik mõista, olenemata sellest, kas kohustuste täitmine toimub läbi andmekogu või ilma andmekoguta, et sellise kohustuse täitmiseks, tuleb töödelda selliseid andmeid (sh ka isikuandmeid) ja sealt edasi määrata kindlaks, kui kaua on nende andmete töötlemine vajalik jne. Selleks, et oleks võimalik selline mõtteline jada tekitada, peaks olema kas seaduse või määruse tasandil selge, milliseid kohustusi andmekogu kaudu täidetakse. Hetkel on seaduse tasandi regulatsioon (TTOS § 24¹ lg 1) sõnastatud nii üldiselt, et sealt ei loe välja konkreetseid kohustusi, mille täitmiseks andmekogu kasutatakse ning kellel need kohustused lasuvad. Palume täpsustada seaduse või siis põhimääruse tasandi regulatsiooni konkreetsete kohustustega, mis on taandatav mõnele seaduse sättele. Emmast-	Arvestatud. Eelnõust on eemaldatud esimene punkt ja jääb kehtima praegune sõnastus.
-----	--	---

	kummast õigusaktist peab selguma täpne kohustuste loetelu, mis võimaldab mõista, kellel vastav kohustus lasub ning mis andmeid selle täitmiseks vaja on.	
8.7	Põhimääruse § 1 lõikega 4 on ette nähtud, milleks tööandjad andmekogu kasutavad. Kõnealuse sätte põhjal ei ole selge, kas tööandjad kasutavad andmekogu selleks, et nad annavad andmeid Tööinspeksioonil lasuva kohustuse täitmiseks või on neil mõni seadusest tulenev kohustus, mida nad peavad andmekogu kaudu täitma. Sellest vahetegemisest sõltub, kas tööandjate puhul on tegemist andmeandjatega või vastutavate töötlejatega. Palume selgitada, mis eesmärgil tööandjad andmekogu kasutavad. Juhime tähelepanu, et tööandja roll võib erinevate kohustuste raames olla erinev (andmeandja vs vastutav töötleja).	Selgitatud. AvTS § 434 lg 1 sätestab, et andmekogu vastutav töötleja (haldaja) on riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, muu avalik-õiguslik juriidiline isik või avalikke ülesandeid täitev eraõiguslik isik, kes korraldab andmekogu kasutusele võtmist, teenuste ja andmete haldamist. Andmekogu vastutav töötleja vastutab andmekogu haldamise seaduslikkuse ja andmekogu arendamise eest. Meie hinnangul ei võimalda see säte käsitada tööandjat andmekogu vastutava töötlejana.
8.8	Eelnõu § 1 p 2 nähakse ette põhimääruse § 1 lõike 5 muutmine, mille kohaselt andmekogu võimaldab füüsilisel isikul või tema esindusõiguslikul isikul tutvuda tema kohta andmekogus olevate andmetega. Juhime tähelepanu, et selline õigus on andmesubjektil tulenevalt isikuandmete kaitse üldmäärusest, mis on otsekohalduv määrus, mille sätteid ei ole lubatud riigisisesele õigusesse ümber kirjutada. Andmesubjekti õigusi võib teostada ka volitatud esindaja kaudu. Palume lõike 5 eelnõukohases sõnastuses eelnõust välja jätta. Juhime tähelepanu, et kehtivas põhimääruses on lõike 5 mõte võimaldada töötajal tutvuda tema töökeskkonnaandmetega, mis on laiem teave, kui üksnes isikuandmed. Selliste andmetega tutvumiseks tuleb esmalt saada selgust eespool viidatud TTOS §	Arvestatud. Eelnõust on eemaldatud nimetatud lõige.

	241 lõikega 6 ette nähtud sätte sisust, kuna kuniks avaliku teabe suhtes ei kehti juurdepääsupiirangut ega eriseadusega ette nähtud juurdepääsu eritingimusi, on kogu avalik teave (kas aktiivselt või passiivselt) avalik ning sellega on võimalik igal ajal tutvuda.	
8.9	Eelnõu § 1 p 5 näeb ette, et andmekogus töödeldakse ka esindusõiguse andmeid. Juhime tähelepanu, et Riigikogu menetluses on eelnõu, volituste haldamise andmekogu. Kuigi nimetatud andmekogu kasutamise ei ole eelnõu kohaselt sõnaselgelt kohustuslik, siis avaliku teabe seaduse § 43³ lõiked 1 ja 2 näevad ette, et andmekogud asutatakse seadusega või selle alusel antud õigusaktiga ning et seejuures tuleb järgida andmete ühekordse küsimise printsiipi (keelatud on asutada ühtede ja samade andmete kogumiseks eraldi andmekogusid). Sellest tulenevalt palume eelnimetatud eelnõu seadusena jõustumisel liidestada töökeskkonna andmekogu volituste haldamise andmekoguga ning loobuda eraldi volituste haldamisest.	Selgitatud. Võtame kaalumiseks tulevikus, kuid hetkel selleks ressursi pole.
8.10	Eelnõu § 1 p 12 näeb ette, et edaspidi edastatakse andmekogusse tööõnnetuse järgsete töövõimetuspäevade arvu asemel kõik töövõimatuslehe andmed. Seletuskirja kohaselt ei võimalda hetke sõnastus töödelda teisi olulisi andmeid, nagu töövõimetuslehe kestus ja töövõimetus põhjus (nt kutsehaigus, tööõnnetus, tööõnnetus liikluses). Juhime tähelepanu, et töövõimetuslehel sisaldub muu hulgas ka isiku diagnoosikood, mis on aga eriliiki isikuandmed. Palume seletuskirjas selgitada kõigi tervise- ja tööministri 22. juuli 2022. aasta määruse nr 62 „Töövõimetuslehe vormistamine ja	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud TI kohustuste täitmiseks vajalike isikuandmete töötlemisega

	andmete edastamine“ § 2 lõikes 1 nimetatud täiendavalt saadavate andmete töötlemise vajadust Tööinspektsiooni kohustuste täitmisel.	
8.11	Põhimääruse § 17 lg 2 näeb ette, et andmeandja vastutab tema esitatud andmete õigsuse eest. Tööinspektsioon vastutab andmekogusse kantud andmete vastavuse eest andmeandja esitatud andmetele. Juhime tähelepanu, et andmeandjatel on kohustus esitada andmekogusse korrektseid andmeid, kuid hetkest, mil andmed on kantud andmekogusse, vastutab nende andmete õigsuse eest andmekogu vastutav töötleja, seega ei vabasta § 17 lg 2 teine lause Tööinspektsiooni vastutusest selle eest, et andmekogus on õiged andmed.	Selgitatud. Sätte eesmärk on, et TI ei paranda ega muuda andmekogusse kantud andmeid ning neid viib tegelikkusega vastavusse andmeandja. TI vastutab, et andmekogus olevad andmed vastavad andmeandja poolt esitatud andmetele.
8.12	Eelnõu § 1 p 14 näeb ette, et andmevahetus teiste andmekogudega toimub avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punktis 5 nimetatud andmevahetuskihi kaudu või muul andmekogude vastutavate töötlejate vahel kokkulepitud elektroonilist teabevahetust võimaldaval viisil. Justiits- ja Digiministeeriumi hinnangul ei ole selline andmevahetus kooskõlas AvTS § 43⁹ lõikega 5, mille kohaselt saab andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega ja riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude vahel toimuda ainult läbi riigi infosüsteemi andmevahetuskihi. Palume eelnõust välja jätta võimalus, et riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude vahel võiks andmevahetus toimuda muul viisil kui läbi riigi infosüsteemi andmevahetuskihi.	Arvestatud. Eelnõud on parandatud ning lõige eemaldatud.
8.13	Eelnõu § 1 p 16 näeb ette, et andmed väljastatakse andmekogust elektrooniliselt. Paberil väljastatakse andmekogust andmeid üksnes	Arvestatud. Eelnõust eemaldatud kuna nõue on kaetud seaduse tasandil.

	põhjendatud taotluse alusel või kui selline kohustus tuleneb õigusaktist. Seletuskirjast ei selgu, millisel juhul saab tekkida olukord, kus isik peab esitama paberil väljastamiseks põhjendatud taotluse. Andmesubjektil on õigus isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 15 lõike 3 kohaselt saada koopia (sh paberil) oma andmetest. Avaliku teabe seaduse kohaselt teabevaldaja täida teabenõude teabenõudja poolt soovitud viisil (AvTS § 17). Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse § 5 lõike 8 kohaselt vastatakse isikule märgukirjas või selgitustaotluses esitatud aadressil (faksi number, posti- või elektronposti aadress) kirjalikult või kokkuleppel muul viisil. Palume seletuskirja täiendada selgitustega, millisel juhul põhjendatud taotlust saab kasutada.	
8.14	Põhimääruse § 20 näeb ette, et ekslikult esitatud andmeid, teateid ja dokumente, mis ei kuulu Tööinspeksiooni pädevusse, säilitatakse kolm aastat nende esitamisest arvates. Seadus näeb ette maksimaalsed säilitustähtajad kohustuste lõikes. Kui andmed (isikuandmed) on esitatud ekslikult, siis puudub Tööinspeksioonil ka pädevus neid andmeid töödelda, kuna puudub seadusest tuleneva andmete töötlemise eesmärk.	Arvestatud. Eelnõusse on lisatud punkt § 20 lg 10 sõnastuse muutmise kohta. „Ekslikult esitatud andmeid, teateid ja dokumente, mis ei kuulu Tööinspeksiooni pädevusse, hävitatakse koheselt peale mittevastavuse tuvastamist“.
8.15	Põhimääruse § 21 lg 3 näeb ette, et andmed, mis ei ole Rahvusarhiivile üle antud, hävitatakse nende säilitustähtaja möödumisele järgneva kalendriaasta jooksul. Juhime tähelepanu, et andmeid tohib säilitada üksnes seaduses ette nähtud säilitustähtaja lõpuni. Säilitustähtaja lõppedes tuleb andmed kohe kustutada, st kui seaduses on antud maksimaalne tähtaeg, siis tuleb olukorras, kus soovitakse	Arvestatud. Määrust muudetud: eemaldatud on aastane üleminekuaeg.

	andmeid kogumis kustutada, näha põhimääruses ette, et andmeid säilitatakse x aastat ja kustutatakse seejärel x aja jooksul, kuid säilitamise ning kustutamise periood ei tohi ületada seaduses ette nähtud säilitamise aega. Teine võimalus on näha seaduses ette nii maksimaalne säilitustähtaeg kui ka võimalus andmed sellele järgneva x perioodi jooksul kustutada.	
8.16	Seletuskirja 3. osas on märgitud, et määrus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega. Juhime tähelepanu, et eelnõu käsitleb isikuandmete töötlemist, seega peab see olema kooskõlas IKÜM-iga. Palume seletuskirja täiendada.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
8.17	Seletuskirja 5. osas on märgitud, et kõikide infosüsteemide muudatuste jaoks vajalike arenduste jaoks on kokkulepped sõlmitud, kulud kavandatud ja arendused töös. Seletuskirjas tuleb välja tuua ka arenduskulude suurus ja nende finantseerimise allikad.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.